

6.12.20

7/8863

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

ACELE VE SÜRELİDİR

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

17.11.09* 49224

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 13.08.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8863/14719/31812 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK tarafından tevcih edilen 7/8863 sayılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (2 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN BAŞBAKAN SAYIN
RECEP TAYYİP ERDOĞAN'A TEVCİH ETTİĞİ 7/8863 ESAS NUMARALI SORU
ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN
HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

SORU 1: Türkiye ekonomisinin yüzde 13,8 oranında küçülmesi, ihracatın yüzde 41 oranında düşmesi ekonomik krizin Türkiye'ye teğet geçmesinin sonucu mudur?

SORU 2: Eğer kriz teğet geçmese idi, daralma ne kadar olacaktı, ihracat ne kadar düşecekti?

CEVAP 1, 2:

Küresel ekonomiye giderek daha fazla entegre olan Türkiye ekonomisinde ihracatın önemi de buna paralel olarak artmış ve 2002 yılında 36 milyar Dolar olan ihracat, 2008 yılında 132 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. Ancak, ülkemizin dış dünya ile ticari ve finansal entegrasyonunun artması, ekonomimizin dünya ticaretindeki dalgalanmalardan daha kolay etkilenir olmasını da beraberinde getirmiştir. 2007 yılının ortalarından başlayarak tüm dünyayı etkisi altına alan küresel finansal kriz bir çok ülkede reel sektöre de sıçrayarak dünya ticaretini olumsuz yönde etkilemiştir. Dünya ticaret hacmi, 2009 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 25 oranında daralmıştır. Küresel ticaretteki daralma ve ticaret ortaklarının satın alma gücündeki düşmeye paralel olarak Türkiye'nin ihracatı da azalma eğilimine girmiştir. Türkiye'nin ihracatı 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30,1 oranında daralmıştır.

Küresel kriz, başta ihracata yönelik sektörleri olmak üzere, Türkiye ekonomisini üretim yönünden de olumsuz etkilemiştir. 2002-2008 döneminde ortalama yüzde 5,9 oranında büyüyen Türkiye ekonomisi, küresel krizin etkilerinin hissedilmesiyle beraber yavaşlama eğilimine girmiştir. Bunun sonucunda GSYH, 2008'in son çeyreğinde yüzde 6,5 oranında, 2009'un ilk ve ikinci çeyreklerinde ise sırasıyla yüzde 14,3 ve yüzde 7 oranlarında daralma kaydetmiştir.

Üretim ve ihracatta yaşanan olumsuzluklara rağmen, krize güçlü bir finans sektörü ve kamu mali yapısı ile girilmesi ve krizle mücadelede bir çok kritik tedbir alınması nedeniyle Türkiye krizden bir çok gelişmekte olan ülkeye kıyasla daha sınırlı düzeyde etkilenmiştir. Bir çok ülkede görülen banka iflasları ülkemizde yaşanmamış, bu sayede devlet kaynaklarından

finans sektörüne aktarma yapmaya gerek olmamıştır. Bunun sonucunda, kriz döneminde kamu borç stokunda yaşanan artış sınırlı olmuştur.

Makroekonomik göstergeler alınan önlemlerden olumlu yönde etkilenmeye başlamıştır. Sanayi üretim endeksi ve kapasite kullanım oranlarına ilişkin göstergeler üretimdeki daralmanın hız kestiğine ve son dönemde iç piyasa satışlarında yaşanan kısmi canlılığın üretim faaliyetlerini desteklediğine işaret etmektedir. Ayrıca, tüketici güvenindeki iyileşme ve TCMB Reel Kesim Güven Endeksi'nin olumlu seyri, önümüzdeki dönemde iç talepteki toparlanmanın devam edeceğine işaret etmektedir. Ocak ve Şubat aylarında yüksek oranda daralan yurtiçi beyaz eşya ve yurtiçi otomobil satışları, yılın 2. ve 3. çeyreklerinde KDV ve ÖTV indirimlerinin etkisiyle toparlanmıştır.

Ekonominin 2009 yılında yüzde 6 civarında küçülmesi, 2010 yılından itibaren ise tekrar pozitif büyümeye geçerek yüzde 3,5 civarında büyümesi beklenmektedir. Büyüme oranının ilerleyen yıllarda kademeli bir şekilde yükselerek 2012 yılında yüzde 5 düzeyine ulaşması hedeflenmektedir.

2008 yılında yüzde 39,5 düzeyinde gerçekleşen AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stokunun GSYH'ye oranının 2009 yılında yüzde 47,3 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Orta vadede kamu borç stocku alanındaki Maastricht kriterine uyulmaya devam edilmesi ve AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stokunun GSYH'ye oranının 2012 yılında yüzde 47,8 seviyesinde gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Küresel ekonominin toparlanmaya başlaması ve krizin etkilerini hafifletmeye yönelik alınan önlemlerin etkisini göstermesiyle beraber ihracatın da artış eğilimine gireceği düşünülmektedir.